



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem ve věci

žalobkyně: V. Z.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. března 2022, ve věci invalidního důchodu

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně podala žádost o invalidní důchod, kterou žalovaná rozhodnutím ze dne 18. 11. 2021 zamítla pro nesplnění podmínek podle § 38 zákona číslo 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o důchodovém pojištění“). Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalované námitky, které žalovaná rozhodnutím identifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku zamítla a prvostupňové rozhodnutí ze dne 18. 11. 2021 potvrdila. Důvodem pro nevyhovění žádosti žalobkyně byl závěr, podle kterého žalobkyně není invalidní, protože její pracovní schopnost poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu podle posudkových lékařek toliko o 20 %.

Shodu s prvopisem potvrzuje M.R.

2. Žalobkyně podala proti rozhodnutí o námitkách žalobu, ve které namítala, že její zdravotní stav je čím dál tím horší. Nohy ji bolí, brní, až pálí čím dál více, má problém zvládnout cestu, když má někam jít, má poruchy rovnováhy, pokud má nějakou fyzickou nebo psychickou zátěž, tak mívá závratě a stavy na omdlení, má-li něco udělat, tak po chvíli cítí velkou únavu. Třes hlavy a celých horních končetin přechází až do stavu vibrace.
3. Žalovaná navrhla vyžádání komisionálního posudku.
4. Krajský soud po doplnění dokazování o posudek příslušné PK MPSV v Ostravě přezkoumal u ústního jednání napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 1 a 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) a dospěl k závěru, že žaloba důvodná není.
5. Ze správního (dávkového) spisu krajský soud zjistil, že žalobkyně uplatnila dne 23. 8. 2021 nárok na invalidní důchod. Pro účely správního řízení byl zdravotní stav žalobkyně posouzen nejprve lékařkou Okresní správy sociálního zabezpečení Bruntál s tím, že posudková lékařka považuje za hlavní příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně esenciální třes hlavy a rukou, graduovaný psychogenní zátěží, v klidu zmírněn, bez vlivu na pohyblivost či funkci končetin. Postižení bylo hodnoceno jako lehké s taxativní mírou poklesu pracovní schopnosti pro srovnatelné funkční postižení. Podle posudkového závěru se jedná o postižení srovnatelné se zdravotním postižením uvedeným v kapitole VI., položce 3a přílohy k vyhlášce číslo 359/2009 Sb. (v textu rozsudku též „vyhláška o posuzování invalidity“) s mírou poklesu pracovní schopnosti 10 %, která byla vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu zvýšena o 10 procentních bodů na celkových 20 %. V návaznosti na uvedený posudek rozhodla žalovaná dne 18. 11. 2021 o zamítnutí žádosti, jak shora uvedeno. Proti rozhodnutí podala žalobkyně námitky. Pro účely námitkového řízení byl zdravotní stav žalobkyně posouzen lékařkou žalované se shodným závěrem, a to jak co do diagnózy a kvalifikace, tak ohledně míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně. Poté rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím.
6. Krajský soud doplnil v soudním řízení dokazování o posouzení zdravotního stavu žalobkyně příslušnou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě. Z jejího posudku ze dne 13. 7. 2022 ve spojení s protokolem o jednání z téhož dne krajský soud zjistil, že komise zasedala ve složení předsedkyně, další lékařka z oboru neurologie, tajemnice a žalobkyně byla jednání komise přítomna. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně považuje posudková komise esenciální třes bez poruchy funkce končetin s tím, že funkční postižení je lehké. Uvedené zdravotní postižení podřadila posudková komise pod kapitolu VI, položku 3a) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s mírou poklesu pracovní schopnosti 10 %, kterou navýšila pro anxiózně depresivní symptomatologii na celkových 20 %. Zdravotní postižení není podle posudkového závěru takového stupně závažnosti a rozsahu, aby odůvodňovalo zdravotní postižení podle položek 3b), c) a d), protože se nejedná o postižení extrapyramidového systému s poruchou pohyblivosti, stability, řeči, s trvalým omezením denních aktivit. Podle pracovní rekomandace je žalobkyně neschopná těžké fyzické práce v riziku úrazu, nočních směn, v pracovně psychicky náročném stresovém prostředí, je schopna práce s ev. využitím svého středoškolského vzdělání.

7. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalované, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o invalidní důchod (resp. potvrzující rozhodnutí o námitkách).
8. Podle § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
9. Podle § 39 odst. 1 téhož zákona je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

10. Z podmínek pro nárok na invalidní důchod byl v přezkoumávaném správním a navazujícím soudním řízení veden spor výhradně ohledně invalidity žalobkyně. Závěr o invaliditě žadatele o invalidní důchod (zde žalobkyně) je vázán na posouzení jeho zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, což je věcí odborně medicínskou, k níž nemá soud potřebné odborné znalosti, a proto vychází z posudků subjektů, které těmito odbornými znalostmi disponují. Pro účely správního řízení jsou těmito subjekty ze zákona okresní správa sociálního zabezpečení a žalovaná (§ 8 odst. 1 a 9 zákona číslo 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení) a pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění pak posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob podle § 4 odst. 2 téhož zákona Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Jednotlivé posudky, včetně posudku PK MPSV doplněného pro účely soudního řízení, pak správní soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá právě posudek PK MPSV zpravidla důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. V tomto směru je podstatné, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které žalobkyně namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti diagnózy. Samotný posudkový závěr o míře poklesu pracovní schopnosti přitom musí vycházet z pravidel nastavených vyhláškou o posuzování invalidity a její přílohy. Podstatné v tomto směru je, zda zdravotní postižení posuzovaného je takové povahy, že se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu. Toto zdravotní postižení pak posudkový lékař (komise) podřadí pod příslušnou položku přílohy k uvedené vyhlášce a stanoví míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, případně zváží možnosti snížení či zvýšení hranic stanoveného rozpětí podle § 3 a § 4 předmětné vyhlášky. Budiž přitom zdůrazněno, že posouzení podřazení zdravotního stavu žadatele pod korespondující ustanovení vyhlášky (její přílohy), tzn. zhodnocení zdravotního stavu, určení rozhodujícího zdravotního postižení a přepočtení procentní míry poklesu pracovní schopnosti, soud neprovádí, protože jde právě o ten typ odborné úvahy, již soud, který nedisponuje potřebnými znalostmi z oboru posudkového lékařství, nečiní sám, ale vychází z důkazu posudkem příslušné posudkové komise, ledaže by se jednalo o zcela evidentní, i

laikovi zřejmou vadu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013 č. j. 6 Ads 11/2013-20 nebo ze dne 12. 6. 2014 č. j. 9 Ads 9/2014-23).

11. V přezkoumávané věci posudek PK MPSV v Ostravě ze dne 13. 7. 2022 splňuje podle přesvědčení krajského soudu veškeré povinné náležitosti, včetně podmínky úplnosti a přesvědčivosti. Posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila. Posudek v tomto směru nevzbuzuje žádné pochyby. Posudková komise vysvětlila sice stručně, ale přezkoumatelně, které postižení je rozhodující příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, tj. esenciální třes (což odpovídá žalobě, ve které si žalobkyně stěžovala právě na třes hlavy a celých horních končetin), jakým způsobem toto zdravotní postižení kvalifikovala dle příslušných položek přílohy vyhlášky o posuzování invalidity, jakož i to, z jakých důvodů nebylo možno toto zdravotní postižení hodnotit podle položek obsahujících závažnější formu postižení. V souladu s posudkovými pravidly byla zohledněna také anxiozní depresivní symptomatologie, která se podává ze zprávy MUDr. K. ze dne 16. 8. 2022 (podle nalézací části posudku měla posudková komise k dispozici předchozí zprávu tohoto lékaře ze dne 3. 9. 2021), a to navýšením horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodujícího zdravotního postižení o 10 procentních bodů, což je maximum možného. Podle současné právní úpravy se totiž míry poklesu pracovní schopnosti u jednotlivých zdravotních postižení nesčítají, ale v plném rozsahu se započítává pouze míra poklesu pracovní schopnosti u toho postižení, které bylo shledáno jako rozhodujícím příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu posuzované a její další zdravotní postižení již lze zohlednit právě toliko navýšením horní hranice stanovené pro toto rozhodující zdravotní postižení maximálně o 10 procentních bodů (§ 3 odst. 3 vyhlášky).
12. Krajský soud považuje za potřebné zdůraznit, že nijak nezpochybňuje dlouhodobé zdravotní potíže, kterými žalobkyně trpí, jakož i skutečnost, že ji omezují v řadě činností, včetně pracovního uplatnění. V řízení však při objektivním posouzení jejího zdravotního stavu nebylo zjištěno, že by ke dni vydání napadeného rozhodnutí (16. 3. 2022) byl její dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav takové povahy, aby v souladu s příslušnou právní úpravou odůvodňoval přiznání invalidního důchodu. Tím však rozhodně není dotčeno právo žalobkyně, aby v případě zhoršení zdravotního stavu po vydání napadeného rozhodnutí nebo změny jiných skutečností rozhodných pro nárok na invalidní důchod, podala novou žádost.
13. Krajský soud uzavírá, že v soudním řízení byl jako správný potvrzen závěr žalované, že není (resp. nebyla v době vydání napadeného rozhodnutí) invalidní, a nárok na invalidní důchod proto nemá. Krajský soud proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
14. Krajský soud dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože v řízení neúspěšná žalobkyně takové právo podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nemá a ani procesně úspěšné žalované jej v tomto typu řízení nelze podle § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat.

Poučení:

[Sem zadejte text.]

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 29. srpna 2022

JUDr. Martin Láníček
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje M. R.